

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΚΟΜΗΤΟΣ ΕΤΣΕΓΚΟΓΙΕΝ

Ο Μαυρίκος γνέ Τούκ είχε μέτρο ανάστημα και ήταν μελαχρινός με μουστάκια μαύρα. Το πρόσωπό του, χλωμό λίγο, φωτιζόταν από δυο ζωηρότατα μάτια, που πετούσαν φωτιές. Άποτυχημένος σε πολλές άλλες δουλειές, κατετάχτηκε σε ηλικία δέκα οχτώ χρονών, στο 24ο Σύνταγμα τών Δραγώνων.

Πολλά χρόνια τώρα υπηρετούσε στο σύνταγμα αυτό. Έγινε πρώτα δεκανέας, ύστερα υπαξιωματικός και, όταν άρχισε η έκστρατεία της Δαχομένης με στεναγμό άνακουφίσεως ο Μαυρίκος, θυσιαζοντας τα γαλόνια του, κατατάχθηκε ως άλλος Ιππέας στην 11η της Σεναγλής, η οποία επρόκειτο να λάβη μέρος στην έκστρατεία αυτή.

Πολέμησε, άνδραγάθησε, έγινε πάλι δεκανέας και έπρωτάθη μάλιστα για τόν στρατιωτικό μετάλλιο. Έτσι τόν μοναδικό αυτό παλληκάρι είχε βρει τόν δρόμο του.

Όταν τελείωσε η έκστρατεία της Δαχομένης, γύρισε στη Γαλλία με άναρωτική άδεια και άφου έμεινε λίγο καιρό, έφυγε πάλι για τόν Σουδάν. Προβιβάστηκε εκεί σε λίγο σε λοχία τού Ιππικού.

Ο Μαυρίκος ήταν ένθουσιασμένος με τόν στρατιωτικό τόν έπαγγελμα. Είχε άσχηγός τόν γενναίους άξιοματικούς με πλατειές άντιλήψεις, που συγχροούσαν τις μικροπαρεκτιμής τών κατοιτέρων τους, που τόν μυαλό τους πετούσε άπάνω άπό τις ευτέλειες και τις ποταπίστες.

Ύστερα άπό μιá έκστρατεία δεκαοχτώ μηνών στην όποία ο Μαυρίκος άνδραγάθησε έπαναλημμένως για να τίν άνταμείψουν τόν έστειλαν στη σχολή τών άξιωματικών τού Σουδού, άπ' όπου σε λίγο καιρό θύβαντα ταγματάρχης. Έκει παρακολούθησε έξη δόλοκληρους μήνες τα μαθήματα, μ' χωρίς κανένα άποτέλεσμα. Ο Μαυρίκος δέν έπαυσε άπό διδασκαλίες. Έφερε μάλιστα σε πολύ δύσκολη θέσι τούς στρατιωτικούς τού δασκάλους. Μιά μέρα κατά τις άσκήσεις ο λοχαγός τού έλτε να κμην κάποιον πολύπλοκο σχηματισμό. Ο Μαυρίκος τα μπόρεσε τότε για καλά.

Μά έπι τέλους, κύριε, τού έλεε άύστηρά ο λοχαγός, έύχαστε σε πόλεμους; Όταν έφυγε να πυροβολήσουν οι στρατιώτες σας τι παράγγελα τούς έδινετε;

— Ω! άπολόστα! άπάντησε ο Μαυρίκος, τούς φώναξα: «Άκολουθήστε με, σπαχίδες!... Πυροβολήσατε!» Και όταν δέν άπέμνε κανείς πειά μπροστά μας, γυρίζεσι πίσω.

Όπως έταμα και παραπάνω ο Μαυρίκος έζαλιζόταν με τα στρατιωτικά μαθήματα, δέν μπορούσε να έκτιμησει μιá άπόσταση, ή να ύπολογισή σύμφρα με τα ντοκουμέντα τών κανονισμών άπό πρην τή δύναμη τού έχθρου.

Μά τι χρειάζεται να ξέρη κανείς άπό πρην τόν άριθμό τού έχθρου; έλεγε. Όμάς, σκοτώνεις και ύστερα τούς μετράς με τήν ήσυχία σου, όταν θά είνε έαπλωμένοι.

Όλα αυτά όμως δέν ήταν άρκεία να πείσουν τούς δασκάλους τού Μαυρίκου για τή στρατιωτική του έπαρκεια. Έτσι ο φτωγός έφυγε άπό τή σχολή, χωρίς να γίνη ταγματάρχης.

Ύστερα άπό τήν άποτυχία του στις εξετάσεις τόν έστειλαν σ' ένα σύνταγμα Δραγώνων της Ανατολής, όπου έδιναν τόν ραντεβού τους όλοι οι άνεπιδέκτοι μαθήσεως μαθητή τών Στρατιωτικών Σχολών της Γαλλίας. Έκει ζητούσαν άσυλο έπίσης και όλοι οι παραπεταμένοι άπό τά άλλα 88 σύντάγματα Ιππικού της Γαλλίας. Έδώ ο Μαυρίκος άρχισε να εφαρμόζει δική του μέθοδο έκπαίδευσως. Αναποδογύρισε τή ρουτίνα και έβαλε σ' εφαρμογή δικά του σχέδια με τή διαφορά πού ή άνωτέρα του άρχη τού τά άπεριριπε δλα. Ο νεαρός άξιωματικός εργαζόταν έχοντας υπ' όμην τόν πόν πόλεμο και τήν πείρα τού μονάχα. Έξω άπό κάθε τακτική και κάθε κανονισμό. Στά γυμνάσια της Ιππασίας έκανε τρολλά άνδραγαθήματα. Έτρεχε σάν άνεμος με τάλωγο τόν άνάμεσα άπό τήν πόλη και προκαλοεισε εναντίον τού άθροος τις άναφορές τών κατοίκων της πόλεως, άλλον άπ' τούς όποιους ταυλαποτούσε και άλλον σακίτες. Η ειρηνηκή ζωή τόν έπείραζε τρομερά και ήθελε να ξεσπάση κώπου. Αυσοσούς κυριολεκτικώς. Τέλος έφυγε άπό τόν σύνταγμα αυτό τών Δραγώνων, μετατεθείς και πάλι για τήν Αφρική, για τή γή αυτή τήν τόσο άγαπητή σ' όσους έζησαν εκεί... για τή χώρα με τού χρυσό ήλιο, τόν πάντα γαλάζιο ούρανό, τόν άπέραντο ορίζοντα και τις άνοιχτές θαμνώδεις έκτάσεις... Όταν πάτησε τόν πόδι του στο Νταζάρ άνάπνευσε άνακουφισμένος, όταν δέ έφτασε στο Τομπουκού τού φανούσαν πειά πώς βρισκόταν στο στίτι του.

Α! τι άποθεωτική ύποδοχή τού έκαναν οι παλαιοί του γενναίοι σπαχίδες! Τι στρατιώτες! Τι άνδρεία! Τι έπιγνώσις τού παθίγοντος! Ένας άπ' αούτους, ο δεκανέας Άχμαστύ Μπουρκακό, παληός πολεμιστής τού Σαμουρ έδειχνε στο Μαυρίκο με ύπερηφά-

νεα τόν θρυμματισμένο σαγόνι τού άπό μιá σφαίρα.

— Βλέπεις τι μού έκαναν οι τουματάμπ; (λευκοί) τού έλεγε. Και με μιá ξεχωριστή ύπερηφάνεια έπρόσθεσε: Χτυπήμένος στο πρόσωπο! Έ; Βλέπεις;

Ένας άλλος πάλι, ο Όμαρ-Μπά, διηγείται κάποιον ήρωικότατο έπεισόδιό του: Μιά

μέρα, λέει, πού περνούσε καθάλλα άπό ένα έρημο μονοπάτι, τόν άλόγο τού πρόγχεσε τρομαγμένο και τόν πέταξε πένε μετρα μακριά. Ένα πελώριο λιοντάρι είχε άρπάξει τόν ζωο άπό τά πονιά και τόν είχε γονατίσει κάτω, έτοιμο να τόν σπαράξει. Ο γενναίος σπαχίς, χωρίς να χάση καθόλου τήν ψυχραιμία του, έσυρε τή λόγχη του και χύμησε κατά τού θηρίου. Όμηροική πάλη άκολούθησε. Τό λιοντάρι άγριμμένο, έρεθισμένο τρομερά άπό τόν πρώτο χτύπημα, τινάχτηκε άπάνω, ορθόχαιτο, φοβερό, μουνγκίζοντας και πήδησε ν' άρπάξει τόν Όμαρ. Έκείνος όμως με μιá έπίδεια στροφή έξερψε και χτυπάοντας τόν με τή λόγχη στην καρδιά, τόν έτάλασε καταγής νεκρό! Ύστερα τόν φορτώσε σ' άλόγο τού και κατά τόν βράδυ τόν κούβλησε στο φράκιο...

Έτσι οι παλαιοί στρατιώτες και συναγωνιστές τού Μαυρίκου τού διηγούνται τα κατορθώματα και τούς ήρωισμούς τους, για τούς όποιους θά χρειάζονταν τόμοι δλόκληροι άν άποφάσιζε κανείς να τα γράψη όλα.

Α! τα γενναία! Τα γενναία τα παλληκάρια! Θαυραίς πώς ήταν πλασμένοι ο Μαυρίκος ντε Τούκ για να τόν νιώσουν! Και πώς τούς έννοιωσε κ' αυτός!...

Οι μήνες περνούσαν, κυλούσαν, και έφθασε τέλος ο χειμώνας. Μερικά στίφη Τουαρκών, άποθρασμένα, κατέβαναν κάθε λίγο και λεηλατούσαν άγρια τα κοπάδια τών ειρηνηκών πληθυσμών, πού διατελούσαν υπό τήν Γαλλική προστασία.

Έτρεπε να χτυπηθούν! Να χτυπηθούν άλύπτη, άγρια, παραδειγματικά!

Μιά μικρή φάλαγγα καταρίστηκε άμέσως άπό ένα λόχο άκροβολιστών και δύο ούλαμους σπαχίδων! Έπι κεφαλής ενός ούλαμού τής φάλαγγας αυτός ημής ο Μαυρίκος.

Ένα πρωί, καθώς ο Μαυρίκος προπορευόταν άπό τούς στρατιώτες του, είδε στην πλαγιά κάποιον άμύλοζον ένα πλήθος κόσμου καθάλλα σε καμήλες. Ήταν ο έχθρός!

— Οι Τουαρκών! Οι Τουαρκών! φωνάζουν οι σπαχίδες.

Ο Μαυρίκος έπεθώρισε μια ματιά τόν ούλαμο τού. Άξιωματικοί και στρατιώτες δέν είπαν ούτε λέξη. Συννευθήσαν μονάχα με τά μάτια. Στη στιγμή εικόσμηταιε σπαθιά άνευθθησαν άπό τις θήκες, σκορπίζοντας γαλάζιες λάμψεις άπάνω στα μαύρα, γυαλιστερά πρόσωπα τών σπαχίδων, πού γελούσαν χαρούμενα. Ήσαν ένας εναντίον έκάτου! Μά τι χρειάζεται τόν μέτρημα; Όταν άντικρύση κανείς τόν έχθρο χυμεί σάν τυφλός!...

Και τότε σ' έναν έπικό κλαπισμό, τα κόκκινα χιτώνια τών σπαχίδων, όμοια με κίμα άπό αίμα, όδημησαν κατά τού άντικρυπού άνθρώπινου τείχους, τα σπαθιά ύψώθησαν άπορραφεία, κρουήρες ένθουσιασμού άκούστηκαν, και ή σύγκρουσις ύπήρξε τρομερή.

Όταν άγογότερα έφτασαν ή έπικυρίες, βήκαν καταγής νεκρούς και τούς εικόσιτέστερες σπαχίδες. Έμοιαζαν σά να κοιμούνται, κουρασμένοι, άποκαμωμένοι άπό τόν μακελειό. Πιό έμπρός, πρds τις έχθρικές γραμμές, τόν πτώμα τού Μαυρίκου ντε Τούκ έχει πάρει μιá τέτοια στάσι, πού μοιάζει σά να διευθνήη ακόμα τήν έπική επίθεση... Τό σίδερο τής λόγχης, πού τού είχε περάσει πέρα και πέρα τόν στήθος και είχε σπάσει, έχει κοντά τόν παράσημό του, έμοιαζε σάν τόν μετάλλιο άστρο τού

παρασήμου τής Λεγεώνας τής τιμής!... ΚΟΜΗΣ ΕΤΣΕΓΚΟΓΙΕΝ

ΒΟΛΤΑΙΡΟΣ ΚΑΙ ΕΛΛΑΣ

Όταν ήκησε ο Βολταίρος, ή Ελλάδα, ως γνωστόν, στέναζε κάτω άπό τόν βαρύτατο Τουρκικό ζυγό. Ο έξαιρετικός αυτός άνθρώπος, τού όποιου ή καρδιά ήθελε να κλείση τόν παγκόσμιο πόνο, δέν ξεχούσε τήν Ελλάδα, στην όποία γυφείζε πόσα και πόσα χρωστούσε ή πολιτισμένη Ευρώπη.

Γράφοντας λοιπόν σχετικώς με τήν Ελλάδα και άποτενόμενος όχι μονάχα στη Γαλλία, αλλά και στην Ευρώπη δλόκληρη, έλεγε μεταξύ άλλων:

«Υπερασπισθήτε τόν Έθνος, στο όποιον όφείλουμε τα φώτα μας, τις έπιτιμίες μας, τις τέχνες μας και όλες τις άρετές μας. Μη φοβήστε πως θά κλονισθή ή ισσοροπία της Ευρώπης. Τήν Ευρώπη δέ θά τήν άσφαλίση κατά τόν έπιδρομόν ή φιλία τών ήγεμόνων, αλλά τα φώτα τών ξεγεννησμένων λαών.»